

HOẠT ĐỘNG TỪ THIÊN - GIÁ TRỊ TÔN GIÁO TRONG VIỆC GIÚP ĐỠ CỘNG ĐỒNG CỦA TÍN ĐỒ ĐẠO CAO ĐÀI Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Tóm tắt: Tôn giáo với mục tiêu hướng con người đến giá trị chân, thiện, mỹ... đã có những tác động đáng kể đến các hành vi của con người, đặc biệt là hoạt động từ thiện nhằm chia sẻ, giúp đỡ khi cộng đồng gặp khó khăn. Qua nghiên cứu trường hợp tín đồ Cao Đài ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long, bài viết xác định niềm tin tôn giáo tác động mạnh mẽ đến hoạt động từ thiện của họ. Dù kinh tế gia đình tín đồ có thể khó khăn, nhưng việc làm từ thiện luôn được thực hiện. Mục đích không chỉ giúp ích cho cộng đồng xã hội mà còn mang đến tính thiện mỹ và sự tích phước của tín đồ Cao Đài. Bằng nguồn dữ liệu thực tế tại cộng đồng tín đồ Cao Đài các Hội thánh: Cao Đài Tiên Thiên, Cao Đài Ban Chính Đạo, Cao Đài Minh Chơn Đạo, Cao Đài Minh Chơn Lý, bài viết phân tích hoạt động từ thiện của tín đồ và xem đó như một giá trị của tôn giáo trong việc giúp đỡ, chia sẻ với cộng đồng xã hội khi gặp những khó khăn trong cuộc sống.

Từ khóa: Đạo Cao Đài; từ thiện; đồng bằng sông Cửu Long.

Dẫn nhập

Đạo Cao Đài xuất hiện ở khu vực Nam Bộ của Việt Nam vào nửa đầu thế kỷ XX, và được xem là tôn giáo nội sinh tại khu vực này. Tôn giáo này nhanh chóng phát triển về số lượng tín đồ, và phạm vi ảnh hưởng ngày một rộng, không chỉ ở một vài tỉnh thành Nam Bộ mà

---

* Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh. Nghiên cứu này được tài trợ bởi Quỹ Phát triển Khoa học và Công nghệ Quốc gia (NAFOSTED) trong đề tài mã số 603.05-2019.01
Ngày nhận bài: 11/12/2021; Ngày biên tập: 10/01/2022; Duyệt đăng: 25/01/2022.

phát triển trên toàn khu vực Nam Bộ, lan rộng ra miền Trung, miền Bắc, và xuất hiện trong cộng đồng người Việt ở một số quốc gia, như: Campuchia, Mỹ, Pháp, Canada, Australia...¹.

Hiện nay, theo kết quả của cuộc tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019 Đạo Cao Đài có 556.234 tín đồ², với 11 tổ chức được Nhà nước công nhận tư cách pháp nhân³. Tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long, đạo Cao Đài có 8 tổ chức đặt trung ương giáo hội, gồm: 1) Cao Đài Tiên Thiên; 2) Cao Đài Minh Chơn Lý; 3) Cao Đài Minh Chơn Đạo; 4) Cao Đài Ban Chính Đạo; 5) Cao Đài Chiếu Minh Tam Thanh Vô Vi; 6) Cao Đài Chiếu Minh Long Châu; 7) Cao Đài Bạch Y Liên Đoàn; 8) Cao Đài Việt Nam (Bình Đức).

Quan điểm của Cao Đài là con người hiện đang sống trong thời kỳ mạt kiếp, nên chịu nhiều khổ đau, muốn vượt qua sự đau khổ này, con người cần phải tu và thực hiện con đường tam lập, gồm: 1) *Lập đức* (dùng sự thương yêu để cứu rỗi chúng sinh), 2) *Lập công* (dùng sức lực và hiểu biết của mình để phục vụ nhân sinh) và 3) *Lập ngôn* (nói những lời chân thật, chính đáng, đạo đức để cho người nghe phát tâm tu hành)⁴.

“Kỳ hạ ngươn này, chính Thầy (Ngọc Hoàng Thượng đế) đến độ các con và ân xá cho các con tu thật dễ. Chỉ có lập đức, lập công và lập ngôn, tu chân luyện tính tại gia mà các con được đắc quả, như thế sung sướng dường bao mà các con chưa chịu tu”⁵.

Với con đường Tam lập nêu trên, *Lập công* được xem là yếu tố mang tính nhập thế, cứu đời của đạo Cao Đài. Tín đồ thể hiện phương cách lập công bằng ba hình thức là *công phu*, *công quả* và *công trình*. Trong đó, công quả được thực hiện nhằm hướng đến sự giúp đời, giúp người (giúp khó trợ nghèo). Mỗi người tùy theo khả năng, chuyên môn của mình mà có những việc làm công quả phù hợp. Giá trị của công quả thể hiện ở lòng thiện nguyện, sự hy sinh, sẻ chia... Trong đó, sự chia sẻ được biểu hiện cụ thể qua hình thức làm từ thiện nhằm giúp khó, trợ nghèo của cộng đồng tín đồ Cao Đài để hướng đến điều nhân, nghĩa.

“Nếu nhân loại biết thương yêu lòng đầy đạo đức xem nhau như con một Cha, anh em một nhà, biết chia cơm xẻ áo, biết yêu ái với nhau, gắn bó thực hiện nhân nghĩa cho ra thật tướng thì may thay cho nhân loại được luật Thiên điều giảm nhẹ”⁶.

Chính từ quan điểm này, cộng đồng tín đồ Cao Đài nói chung và ở khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng luôn chú tâm đến công việc từ thiện của họ. Họ làm từ thiện với nhiều hình thức, như: đóng góp kinh phí cứu trợ những gia đình khó khăn trong thiên tai, dịch bệnh, xây nhà tình thương, sửa cầu, đắp đường, phòng phước thiện,...

Bài viết dựa trên nguồn dữ liệu (định tính và định lượng) của đề tài *Sự tương tác giữa hoạt động tôn giáo với hoạt động kinh tế ở khu vực Tây Nam Bộ trong giai đoạn hiện nay* (mã số: 603.05.2019.01) do Ngô Thị Phương Lan làm chủ nhiệm để phân tích về hoạt động từ thiện của cộng đồng tín đồ đạo Cao Đài ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Trong đó, dữ liệu định lượng được phân tích từ 100 bảng hỏi gia đình theo nguyên tắc chọn mẫu định mức (quota), và dữ liệu định tính được sử dụng từ 10 cuộc phỏng vấn sâu (3 cuộc của chức sắc tôn giáo và 7 cuộc của các gia đình tín đồ). Nội dung của bài viết tập trung vào hoạt động từ thiện của cộng đồng tín đồ Cao Đài và xem đó như một giá trị của tôn giáo trong việc giúp đỡ, chia sẻ với cộng đồng xã hội khi gặp những khó khăn trong cuộc sống.

1. Hoạt động từ thiện của tín đồ Cao Đài

Theo báo cáo của các hội thánh và tổ chức Cao Đài trong Khối Liên giao Cao Đài⁷ từ năm 2009 đến năm 2020, tổng kinh phí hoạt động từ thiện trong thời gian này là 343,43 tỷ đồng. Tính riêng trong đợt đại dịch Covid-19 vào năm 2020, các hội thánh và tổ chức Cao Đài trong Khối Liên giao này đã đóng góp cho Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam với tổng kinh phí là 69,8 tỷ đồng⁸. Tính riêng Hội thánh Cao Đài Tiên Thiên ở Bến Tre, tổng kinh phí làm từ thiện trong 5 năm (từ năm 2016 đến năm 2020), là 70,6 tỷ đồng; Các hội thánh khác, như: Ban Chính Đạo, Minh Chơn Đạo, Bạch Y Liên Đoàn Chơn Lý, Minh Chơn Lý, Tổ Đình Chiếu Minh Tam Thanh Vô Vi,... kinh phí thực hiện từ thiện trong thời gian này của mỗi hội thánh cũng từ 25 tỷ đến trên 50 tỷ đồng⁹. Các hội thánh có được

nguồn kinh phí này là do sự đóng góp của cộng đồng tín đồ của đạo Cao Đài ở khu vực Đồng bằng sông Cửu Long. Tín đồ trực tiếp đóng góp tại cơ sở tôn giáo, như: Thánh thất, Thánh tịnh... ở địa phương nơi họ sinh hoạt hoặc trực tiếp đóng góp tại hội thánh mỗi khi về hành lễ tại đây.

Kết quả khảo sát bằng bảng hỏi của chúng tôi cho thấy, trong năm 2019 vừa qua, tất cả gia đình (100 gia đình) được hỏi đều có thực hiện việc đóng góp từ thiện. Tuy nhiên, tùy theo điều kiện kinh tế của mỗi gia đình mà số tiền đóng góp khác nhau. Hộ đóng nhiều nhất là 5 triệu đồng và ít nhất là 50 ngàn đồng.

Kết quả phân tích cụ thể cho thấy, có 4 hộ đóng từ 3 đến 5 triệu đồng; 11 hộ đóng từ 1 triệu đến dưới 3 triệu; 16 hộ đóng dưới 100 ngàn; 17 hộ đóng từ 100 ngàn đến dưới 1 triệu đồng và 52 hộ đóng từ 100 đến dưới 500 ngàn đồng. Kết quả phân tích cũng cho thấy, những hộ tự đánh giá là khá hoặc giàu thường có mức đóng góp nhiều hơn. Những gia đình tự đánh giá là giàu thường có mức đóng góp từ 3 triệu đồng trở lên; gia đình khá giả đóng ở mức từ 500 ngàn đến dưới 3 triệu đồng; gia đình tự nhận là đủ ăn thường đóng xoay quanh con số từ 100 ngàn đến dưới 3 triệu đồng, trong đó số hộ đóng trong khoảng từ 100 đến 500 ngàn đồng là nhiều nhất; còn những hộ nghèo khó, thường đóng ở mức dưới 100 ngàn đồng.

“Thường thì gia đình khá giả sẽ làm từ thiện nhiều, vì làm ăn có dư nên cũng phải chia sẻ, tích chút công đức; còn những gia đình khó khăn thì lấy đâu ra mà đóng góp nhiều, có góp được là tốt rồi” (Trích PVS. Nguyễn Văn H. 52 tuổi, ở Bến Tre, năm 2019).

“Chú thấy đó, gia đình tôi thuộc hộ nghèo mà, nhưng không vì vậy mà không góp từ thiện, mình bớt một chút để làm từ thiện cũng không sao, cũng để Thầy, Mẹ¹⁰ thấy tấm lòng của mình” (Trích PVS. Trần Hữu A. 56 tuổi, ở Cà Mau, năm 2020).

Kinh phí làm từ thiện của các gia đình này xuất phát từ nhiều nguồn khác nhau. Trong đó, những gia đình khá giả hoặc giàu thường lấy lợi nhuận từ hoạt động kinh tế để làm từ thiện. Đối với

những gia đình đủ ăn hoặc nghèo khó, họ tích góp từ nhiều nguồn, như: tiết kiệm từ gia đình, tiết kiệm chi tiêu của gia đình hoặc do con cháu cho. Nơi đóng góp từ thiện của tín đồ Cao Đài là tổ chức tôn giáo của họ. Ngoài ra, họ cũng đóng góp cho hội đoàn, cho cá nhân tự đi quyên góp nhưng số lượng không nhiều. Chủ yếu vẫn là đóng góp tại các cơ sở sinh hoạt tôn giáo, như: Thánh thất, Thánh tịnh, Hội thánh..., vì cho rằng, cơ sở tôn giáo sẽ sử dụng đúng mục đích số tiền mà họ đóng góp.

“Quý anh lớn¹¹ luôn làm tròn bổn phận của mình, sẽ không sử dụng nguồn tiền từ thiện này vào những việc sai mục đích, vì nếu làm sai sẽ bị tội nặng lắm. Mình là tín đồ bình thường mà còn biết điều đó, huống gì quý anh lớn trọng đạo lại không biết” (Trích PVS. Phan Thị N. 62 tuổi, ở Bến Tre, năm 2019).

“Chúng tôi thường có chương trình và kế hoạch rõ ràng trong việc kêu gọi đóng góp từ thiện. Số tiền thu bao nhiêu, chi vào việc gì đều có ghi lại cụ thể, có chứng từ thu chi để làm bằng, và có công khai trong mỗi cuộc họp; hơn nữa đây là công việc của đạo không được làm sai, nếu không sẽ mang tội nặng” (Trích PVS. Thượng T.P., 54 tuổi, chức sắc của một Hội thánh Cao Đài, năm 2020).

Các hoạt động từ thiện phổ biến trong cộng đồng tín Cao Đài ở khu vực Đồng bằng sông Cửu Long hiện nay bao gồm:

Phòng thuốc nam miễn phí

Đây được xem là hoạt động từ thiện tiêu biểu của đạo Cao Đài. Hầu như ở các Thánh thất, Thánh tịnh của đạo Cao Đài tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long đều có phòng thuốc nam để thăm khám, chữa trị và phát thuốc miễn phí cho người dân trong khu vực. Đạo Cao Đài gọi đây là phòng thuốc phước thiện. Các phòng thuốc này đều có tư cách pháp nhân để hoạt động. Đội ngũ lương y làm việc ở các phòng thuốc đa phần là tín đồ Cao Đài, giúp việc cho những người này là những tín đồ am hiểu về cây thuốc nam. Họ giúp các lương y bốc thuốc theo đơn kê. Để có thể duy trì được phòng thuốc, tín đồ của đạo cùng nhau đi tìm và khai thác các cây thuốc trong khu vực, có khi

đi xa cả trăm kilomet để tìm những cây thuốc; ngoài ra, họ còn đóng góp kinh phí để mua những loại thuốc quý hiếm về chữa trị cho bệnh nhân mắc các căn bệnh hiểm nghèo, như: sơ gan cổ trướng, ung thư,... Những bệnh nhân đến thăm khám đều được miễn phí, đôi khi còn được hỗ trợ chỗ nghỉ nếu ở xa... Trao đổi với chúng tôi, một lương y cũng là tín đồ của đạo cho biết, đây là chức trách của họ, không chỉ là chức trách của một thầy thuốc, mà còn là chức trách của một tín đồ cần phải chia sẻ sự khó khăn với cộng đồng. Những người được chữa trị không phân biệt người Cao Đài hay bên ngoài, chỉ cần họ đến với phòng thuốc xin chữa trị, đội ngũ lương y sẽ giúp đỡ theo tinh thần của đạo (Trích PVS. Nguyễn Văn H, 51 tuổi, ở Cà Mau, năm 2020).

Phát quà từ thiện và cơm từ thiện

Đây cũng là công việc thường xuyên của đạo Cao Đài nhằm góp phần giúp đỡ những gia đình khó khăn hoặc những người bệnh tật đang nằm chữa trị trong các bệnh viện. Quà từ thiện được phát vào các dịp lễ, tết hoặc mỗi khi cộng đồng xã hội gặp phải thiên tai, dịch bệnh... Khảo sát của chúng tôi cho thấy, tất cả các cơ sở đạo của tôn giáo này đều thực hiện việc phát quà từ thiện. Mỗi phần quà thường có giá trị từ 300 đến 500 ngàn đồng. Số lượng phần quà nhiều hay ít tùy thuộc vào nguồn kinh phí từ thiện có được của các cơ sở tại địa phương. Ngoài ra, các cơ sở đạo còn tổ chức nấu cơm từ thiện cho người nhà và bệnh nhân đang điều trị ở các bệnh viện thuộc tuyến huyện và tỉnh.

Trợ táng

Đây cũng là hoạt động thường xuyên của đạo Cao Đài. Họ thực hiện các nghi thức hoàn toàn miễn phí cho các gia đình có tang, còn chu cấp miễn phí quan tài và các vật dụng cần thiết dùng trong đám cho những gia đình nghèo khó trong cộng đồng, không nhất thiết phải là người trong đạo. Người ngoài đạo khi có yêu cầu cũng được trợ giúp như người trong đạo Cao Đài. Công việc này diễn ra thường xuyên trong tất cả các cơ sở của tôn giáo này.

Bên cạnh đó, một vài Hội thánh Cao Đài ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long còn xây nhà tình thương cho người nghèo. Mặc dù, số nhà được xây dựng không nhiều, mỗi năm khoảng vài căn nhà, nhưng

cũng nói lên được công tác từ thiện của tôn giáo đã thể hiện trong vấn đề giúp khó, trợ nghèo, mong muốn đem đến sự an vui cho những gia đình khó khăn.

“Đạo Cao Đài cũng chú trọng đến việc xây dựng nhà tình thương, nhưng vì tín đồ cũng như đạo ở khu vực này nghèo, nên số tiền để xây dựng nhà tình thương không nhiều, cố gắng lắm cũng chỉ được vài căn, so với các tôn giáo khác thì không là gì, nhưng cũng là sự cố gắng của đạo” (Trích PVS. Thái H.T, 62 tuổi, chức sắc của một Hội thánh Cao Đài, năm 2020).

Tóm lại, tất cả nguồn kinh phí để hoạt động cho công tác từ thiện này đều do sự đóng góp của cộng đồng tín đồ. Họ trích từ lợi nhuận trong hoạt động kinh tế, hoặc từ việc tiết kiệm trong các khoản chi tiêu của gia đình cũng như lấy từ số tiền mà con cháu giúp đỡ họ để làm từ thiện. Họ thường góp kinh phí từ thiện vào tổ chức tôn giáo nơi họ sinh hoạt. Họ tin tưởng số tiền này được sử dụng mục đích vì những người làm từ thiện trong tôn giáo đều là chức sắc được mọi người tôn trọng vì đạo đức tôn giáo của họ.

2. Giá trị tôn giáo được thể hiện qua hoạt động từ thiện

Việc đóng góp kinh phí từ thiện của tín đồ đạo Cao Đài có thể xem là trách nhiệm và bổn phận của mỗi tín đồ đối với cộng đồng xã hội. Điều này được khẳng định trong giáo lý của tôn giáo là “biết thương yêu... xem nhau như con một Cha, anh em một nhà, biết chia cơm xẻ áo...”¹². Vì vậy, tất cả tín đồ của tôn giáo này, dù nghèo hay giàu đều đóng góp kinh phí cho hoạt động từ thiện. Số tiền này được dùng vào các công việc như ủng hộ sự kêu gọi của Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, hoặc trực tiếp phát quà từ thiện cho những gia đình gặp khó khăn, thiên tai, dịch bệnh, cho hoạt động của phòng thuốc nam miễn phí ở các cơ sở,...

Hoạt động từ thiện nhằm hướng đến việc chia sẻ sự khó khăn khi cộng đồng xã hội gặp phải. Đây chính là tinh thần nhập thế của đạo và cũng là giá trị của tôn giáo này khi cùng tham gia với nhà nước trong việc giúp đỡ cộng đồng.

Bên cạnh đó, hoạt động từ thiện còn đem đến lợi ích tinh thần cho cộng đồng tín đồ tôn giáo này. Theo giáo lý của Cao Đài, việc đóng góp, giúp đỡ cộng đồng bằng hoạt động từ thiện là hình thức tích đức và xây dựng công quả của họ. Những việc làm dù lớn hay nhỏ nếu đem đến lợi ích cho cộng đồng xã hội, cho sự phát triển của đạo đều được xem là hình thức xây dựng công quả của tín đồ. Khi làm công quả, đòi hỏi người thực hiện phải xuất phát từ lòng thiện nguyện, không vì sự đền đáp. Công quả sẽ được đấng thiêng chứng nhận. Công quả càng lớn, kết quả phẩm vị đạt được càng cao. Vì vậy, tín đồ Cao Đài rất chú tâm đến công việc này. Họ có thể làm công quả với nhiều hình thức. Trong đó, đóng góp từ thiện được xem là một trong những hình thức quan trọng để hướng đến việc xây dựng công quả của tín đồ. Vì vậy, gia đình tín đồ dù nghèo hay giàu cũng đều thực hiện. Bên cạnh đó, tín đồ còn tham gia vào những công việc liên quan đến tôn giáo như đến cơ sở tôn giáo để quét dọn, tu sửa, chăm sóc cây cảnh, chăm sóc nhang đèn trên bàn thờ, phụ việc nấu ăn trong những ngày lễ, tham gia hái thuốc từ thiện... Các công việc này luôn được làm một cách tự nguyện. Không chỉ bản thân tự làm mà còn kêu gọi người khác cùng làm để cùng xây dựng công quả. Việc kêu gọi người khác cùng làm với mình cũng là hình thức công quả của chính mình. Trong tam công của đạo Cao Đài, nếu xét về mặt thể hiện, công quả được xem là quan trọng trong việc giúp đạo, giúp đời, và có thể xem đó là cách thức quan trọng để đạt được phẩm vị tốt đẹp ở nơi thiêng liêng của họ. Công quả được xem là yếu tố hàng đầu, là tiêu chí để xác định công nghiệp của người hành đạo. Vì vậy, tín đồ Cao Đài luôn chú trọng vào công việc này. Họ thường không tiếc công sức và tài lực của mình cho việc công quả của họ. Xét ở góc độ tôn giáo, công quả đem đến giá trị về mặt tinh thần, giúp nâng cao vị thế và uy tín trong tôn giáo của mỗi tín đồ. Còn xét về khía cạnh xã hội, công quả bằng hình thức từ thiện là sự giúp sức cho cộng đồng xã hội, giúp cộng đồng cùng vượt qua những khó khăn khi gặp phải những điều không may mắn trong cuộc sống.

Vì vậy, có thể nói, hoạt động từ thiện nói riêng và làm công quả nói chung của cộng đồng tín đồ Cao Đài là giá trị tôn giáo quan trọng, giúp cho cộng đồng xã hội vượt qua những khó khăn trong cuộc sống

để hướng đến sự tốt đẹp hơn. Giá trị này luôn được tín đồ xem trọng và thực hiện trong đời sống đạo của họ.

Kết luận

Đạo Cao Đài ở Đồng bằng sông Cửu Long là một trong nhiều tôn giáo có sự ảnh hưởng lớn đến đời sống kinh tế, văn hóa, xã hội của cộng đồng cư dân tại đây. Tôn giáo này đã mang đến cho cộng đồng cư dân ở khu vực này nhiều giá trị, không chỉ các giá trị liên quan đến đời sống tin thần mà còn có những giá trị liên quan đến đời sống xã hội. Giáo lý của tôn giáo này luôn chú trọng đến việc chia sẻ, giúp đỡ cộng đồng xã hội, và tín đồ của tôn giáo luôn tuân thủ theo giáo lý để thực hiện. Cụ thể là việc đóng góp tiền từ thiện để thực hiện các công việc như thăm khám chữa bệnh miễn phí (phòng thuốc nam tại các cơ sở tôn giáo ở địa phương), phát quà từ thiện, cơm từ thiện, trợ táng, xây nhà tình thương, sửa đường, làm cầu,...

Làm từ thiện của tín đồ Cao Đài không chỉ góp phần vào việc chia sẻ sự khó khăn của cộng đồng xã hội, giúp cộng đồng xã hội cùng phát triển, mà còn là hình thức xây dựng công quả của họ để hướng đến phẩm vị tốt đẹp ở nơi thiêng liêng trong tôn giáo. Đó cũng chính là giá trị quan trọng mà tôn giáo này xây dựng nên. Giá trị đó đã đem đến lợi ích ở cả hai khía cạnh là giúp đỡ cộng đồng xã hội và nâng cao vị thế trong tôn giáo của mỗi tín đồ. Chính điều này làm cho tín đồ Cao Đài chú trọng thực hiện từ thiện của họ trong suốt nhiều năm qua ở khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng và cả nước nói chung. /.

CHÚ THÍCH:

- 1 Huỳnh Ngọc Thu (2016), *Đạo cao đài ở Nam Bộ và các mối quan hệ*, Nxb. Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh, tr. 204-242.
- 2 Tổng cục Thống kê (2020), *Kết quả toàn bộ tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019*, biểu 2, Nxb. Thống kê, Hà Nội, tr. 21.
- 3 Mười một tổ chức của đạo Cao Đài gồm: 1) Cao Đài Tiên Thiên (được công nhận vào ngày 27/11/1995). 2) Truyền giáo Cao Đài (ngày 24/9/1996). 3) Cao Đài Chiếu Minh Long Châu (ngày 27/7/1996). 4) Cao Đài Minh Chơn Đạo (ngày 02/8/1996). 5) Cao Đài Ban Chính Đạo (ngày 08/8/1997). 6) Cao Đài Tòa thánh Tây Ninh (ngày 27/9/1997). 7) Cao Đài Bạch Y Liên Đoàn Chơn Lý (ngày 8/7/1998). 8) Cao Đài Minh Chơn Lý (ngày 14/3/2000). 9) Cao Đài Cầu Kho - Tam Quan (ngày 28/4/2000). 10) Cao Đài

- Chiều Minh Tam Thanh Vô Vi (tháng 4 năm 2010). 11) Cao Đài Việt Nam (Bình Đức) (tháng 7 năm 2011) (trích lại từ Huỳnh Ngọc Thu (2016), sđd)
- 4 Nguyễn Thái Bảo (2014), *Tính nhập thế của Cao Đài Tây Ninh*, Luận văn thạc sĩ chuyên ngành Dân tộc học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh, tr. 35.
  - 5 Trích lại từ Tầm Nguyên (2021), *Thánh huấn hành thiện*, tài liệu sưu tầm, tr. 72-73, nguồn: tusachcaodai.wordpress.com. (truy cập ngày 25 tháng 9 năm 2021).
  - 6 Trích lại từ Tầm Nguyên (2021), tldd, tr. 53.
  - 7 Khối Liên giao Cao Đài gồm 16 hội thánh và tổ chức Cao Đài ở khu vực Nam Bộ. Tổng kinh phí làm từ thiện cụ thể của 16 đơn vị này trong 11 năm qua là 343.436.688.583 đồng.
  - 8 Số liệu được tổng kết từ các báo cáo của Khối Liên giao Cao Đài từ năm 2009 đến 2020.
  - 9 Trích số liệu tổng hợp từ các báo cáo của Phước Viện thuộc các hội thánh Cao Đài ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long vào các năm 2016, 2027, 2018, 2019 và 3 quý đầu của năm 2020.
  - 10 Thầy, Mẹ là cách mà tín đồ Cao Đài nói về Thượng Đế và Phật Mẫu trong tôn giáo của họ.
  - 11 Tín đồ Cao Đài gọi chức sắc trong tôn giáo của họ là anh lớn.
  - 12 Trích lại từ Tầm Nguyên (2021), tldd, tr. 53.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thái Bảo. (2014). *Tính nhập thế của Cao Đài Tây Ninh*. Luận văn thạc sĩ chuyên ngành Dân tộc học. Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh.
2. Lê Anh Dũng (1996), *Lịch sử đạo Cao Đài - thời kỳ tiềm ẩn (1920- 1926)*, Nxb. Thuận Hóa, Huế.
3. Tầm Nguyên (2021), *Thánh huấn hành thiện*. Tài liệu sưu tầm. Tusachcaodai.wordpress.com. (truy cập ngày 25 tháng 9 năm 2021)
4. Huỳnh Ngọc Thu (2016), *Đạo cao đài ở Nam Bộ và các mối quan hệ*, Nxb. Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh.
5. Tổng cục Thống kê Việt Nam (2020), *Kết quả toàn bộ tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019*, Nxb. Thống kê, Hà Nội.
6. Đặng Nghiêm Vạn (cb). (1995), *Bước đầu tìm hiểu đạo Cao Đài*, Nxb. Khoa học xã hội, Hà Nội.

Abstract**RELIGIOUS VALUES - CHARITABLE ACTIVITIES
TOWARDS THE COMMUNITY OF CAODAISTS IN CUU
LONG RIVER DELTA****Huynh Ngoc Thu***University of Social Sciences and Humanities, VNU-HCM*

Religions, with the goal of directing people to the values of truth, goodness, beauty, have had a significant impact on human behavior, especially charitable activities to help when the community. Through a case study of Caodaists in the Cuu Long River Delta, the article shows that religious faith strongly influences charitable activities. The purpose of charity activities is not only to help the community but also to bring good fortune to Caodaists. Based on the actual data sources of the Caodaist churches such as Cao Đài Tiên Thiên, Cao Đài Ban Chỉnh Đạo, Cao Đài Minh Chơn Đạo, Cao Đài Minh Chơn Lý, this article analyzes charitable activities of believers and identifies these activities as a value of religion in helping the community facing difficulties.

Keywords: Caodaism; charity; Mekong Delta; Vietnam.